II

(Acte adoptate în temeiul Tratatelor CE/Euratom a căror publicare nu este obligatorie)

DECIZII

COMISIE

DECIZIA COMISIEI

din 29 mai 2009

de acordare a unei derogări solicitate de Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord în privința Angliei, Scoției și Țării Galilor în conformitate cu Directiva 91/676/CEE a Consiliului privind protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole

[notificată cu numărul C(2009) 3853]

(Numai textul în limba engleză este autentic)

(2009/431/CE)

COMISIA COMUNITĂȚILOR EUROPENE,

având în vedere Tratatul de instituire a Comunității Europene,

având în vedere Directiva 91/676/CEE a Consiliului din 12 decembrie 1991 privind protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole [1], în special anexa III punctul 2 al treilea paragraf,

întrucât:

(1) În cazul în care cantitatea de îngrășăminte pe care un stat membru intenționează să o aplice anual pe hectar este diferită de cea precizată de Directiva 91/676/CEE la anexa III punctul 2 al doilea paragraf teza introductivă și litera (a), această cantitate trebuie să fie stabilită astfel încât să nu împiedice îndeplinirea obiectivelor specificate la articolul 1 al directivei și trebuie să fie justificată pe baza unor criterii obiective, cum ar fi, în cazul de față, perioadele lungi de vegetație și culturile cu o puternică absorbție de azot.

(2) La 14 ianuarie 2009, Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord a înaintat Comisiei o cerere de derogare în temeiul anexei III punctul 2 al treilea paragraf din Directiva 91/676/CEE în privința Angliei, Scoției și Țării Galilor.

(3) Derogarea solicitată privește intenția Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord de a permite aplicarea în Anglia, Scoția și Țara Galilor a până la 250 kg de azot pe hectar pe an, provenit din efluenți de la exploatațiile agricole cu pășuni. Aproximativ 1 950 de exploatații din Anglia, Scoția și Țara Galilor, reprezentând echivalentul a 1,3 % din numărul total de exploatații, 1,5 % din suprafața agricolă utilizată și 21 % din numărul total al animalelor de lapte pot face obiectul derogării.

(4) Legislația de implementare a Directivei 91/676/CEE, care include delimitarea ariilor vulnerabile și înființarea programului de acțiune din Anglia (Regulament 2008 nr. 2349), Scoția (Regulament 2008 nr. 298) și Țara Galilor (Regulament 2008 nr. 3143), a fost adoptată și se aplică în egală măsură cu prezenta decizie.

(5) Ariile vulnerabile delimitate în care se aplică programele de acțiune acoperă 68 % din suprafața totală a Angliei, 14 % din suprafața totală a Scoției și 4 % din suprafața totală a Țării Galilor.

[1] JO L 375, 31.12.1991, p. 1.

(6) Datele privind calitatea apei demonstrează că, în cazul apei subterane din Anglia, 83 % din corpurile de apă au concentrații medii de nitrați mai mici de 50 mg/l și 58 % au concentrații mai mici de 25 mg/l. În cazul Scoției și Țării Galilor, mai mult de 90 % din corpurile de apă subterană au concentrații medii de nitrați mai mici de 50 mg/l și peste 70 % au concentrații mai mici de 25 mg/l. În cazul apelor de suprafață din Anglia, mai mult de 50 % din punctele monitorizate au concentrații medii de nitrați mai mici de 25 mg/l și maximum 9 % au concentrații mai mari de 50 mg/l. În cazul Scoției și Țării Galilor, la peste 90 % din punctele de monitorizare s-au înregistrat concentrații medii de nitrați mai mici de 25 mg/l și în niciun punct de monitorizare nu s-au înregistrat concentrații de azot mai mari de 50 mg/l.

(7) Vitele de lapte, vitele de carne și oile sunt principalele tipuri de rumegătoare din Anglia, Scoția și Țara Galilor, numărul acestora fiind în scădere în perioada 1995-2007 (o scădere de 13 % la vite și de 22 % la oi și miei). Aproximativ 48 % din producția totală de gunoi de grajd se încadrează la gunoi solid provenit din sisteme pe bază de paie, iar 52 % din gunoiul de grajd se încadrează la gunoi semilichid.

(8) Utilizarea îngrășămintelor chimice a scăzut în ultimii 20 de ani cu 42 % în cazul azotului și cu 49 % în cazul fosforului. Folosirea azotului chimic pe pășunile pentru animale de lapte s-a redus cu 37 % față de 1999, ajungând la 128 kg N/ha în 2007. Bilanțurile naționale OCDE ale azotului și fosforului arată că în perioada 1985-2002 bilanțul azotului a scăzut de la 46 la 22 kg N/ha, iar cel al fosforului a scăzut de la 15 la 12 kg P/ha.

(9) Pășunile ocupă 69 % din suprafața agricolă a Angliei, Scoției și Țării Galilor, din care pe 46 % se practică pășunatul extensiv și pe 54 % pășunatul controlat. Un procent de 31 % din suprafața agricolă totală este teren arabil.

(10) Documentele justificative prezentate în notificare demonstrează că cele 250 kg de azot propuse anual pe hectar, din gunoi de la animalele erbivore din exploatațiile de la câmpie, sunt justificate pe baza unor criterii obiective, cum ar fi volumul mare de precipitații nete, perioadele lungi de vegetație și culturile cu o puternică absorbție de azot.

(11) După ce a examinat cererea, Comisia consideră că cele 250 kg de azot propuse anual pe hectar nu vor împiedica îndeplinirea obiectivelor din Directiva 91/676/CEE, cu condiția respectării anumitor condiții stricte.

(12) Prezenta decizie ar trebui aplicată în legătură cu programele de acțiune pentru Anglia, Scoția și Țara Galilor pentru perioada 2009-2012.

(13) Măsurile prevăzute de prezenta decizie sunt conforme cu avizul Comitetului pentru nitrați, instituit în temeiul articolului 9 din Directiva 91/676/CEE,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

Se acordă derogarea solicitată de Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord în privința Angliei, Scoției și Țării Galilor, în scopul de a permite folosirea unei cantități mai mari de gunoi de grajd decât cea prevăzută de Directiva 91/676/CEE în anexa III punctul 2 al doilea paragraf prima teză și la litera (a), în condițiile prevăzute de prezenta decizie.

Articolul 2

Definiții

În sensul prezentei decizii, se aplică următoarele definiții:

(a) „exploatații cu pășuni” înseamnă exploatații în care cel puțin 80 % din terenul agricol disponibil pentru împrăștierea efluenților este acoperit de iarbă;

(b) „animale erbivore” înseamnă bovine (cu excepția vițeilor de lapte), ovine, cervide, caprine și cabaline;

(c) „pășune” înseamnă terenul cultivat permanent sau temporar (temporar înseamnă mai puțin de patru ani).

Articolul 3

Sfera de aplicare

Prezenta decizie urmează să se aplice exploatațiilor cu pășuni, de la caz la caz și în condițiile stabilite la articolele 4, 5 și 6.

Articolul 4

Autorizarea și angajamentele anuale

(1) Agricultorii care doresc să beneficieze de o derogare înaintează anual o cerere autorităților competente.

(2) Pe lângă cererea anuală menționată la alineatul (1), aceștia se angajează, în scris, să respecte condițiile prevăzute la articolele 5 și 6.

(3) Autoritățile competente se asigură că toate cererile de derogare sunt supuse controlului administrativ. În cazul în care, în urma controlului, se demonstrează că nu sunt îndeplinite condițiile prevăzute la articolele 5 și 6, solicitantul este informat în acest sens. În acest caz, cererea se consideră refuzată.

Articolul 5

Aplicarea îngrășămintelor de origine animală și a altor îngrășăminte

(1) La exploatațiile cu pășuni, cantitatea de efluenți provenită de la complexe zootehnice cu erbivore împrăștiată anual, inclusiv de către animale, nu depășește cantitatea de efluenți care conține 250 kg de azot pe hectar, în condițiile prevăzute la alineatele (2)-(7).

(2) Totalitatea aporturilor de azot nu depășește cererea estimată de elemente nutritive pentru cultura în cauză și ia în considerare aportul adus de sol.

(3) Fiecare exploatație stabilește un plan de fertilizare în care se descrie rotația culturilor pe terenurile agricole, planificarea împrăștierii efluenților, precum și a îngrășămintelor azotate și fosfatice. Acest plan este disponibil la exploatație în fiecare an calendaristic, cel târziu la 1 martie.

Planul de fertilizare cuprinde următoarele:

(a) numărul de animale, o descriere a sistemului de adăpostire și depozitare, inclusiv volumul de depozitare disponibil pentru îngrășăminte;

(b) un calcul al cantității de azot (mai puțin pierderile înregistrate la adăpostire și depozitare) și de fosfor provenite din efluenți și produse în cadrul exploatației;

(c) rotația culturilor și suprafața pentru fiecare cultură, inclusiv o hartă schematică indicând amplasarea fiecărui teren;

(d) necesarul de azot și de fosfor prevăzut pentru culturi;

(e) cantitatea și tipul de efluent distribuit în afara exploatației sau în cadrul acesteia;

(f) rezultatele analizei solului în ceea ce privește conținutul de azot și fosfor, dacă sunt disponibile;

(g) împrăștierea de azot și fosfor din efluenți, pe fiecare teren;

(h) împrăștierea de azot și de fosfor cu substanțe chimice și alte tipuri de fertilizanți pe fiecare teren.

Planurile trebuie revizuite în termen de șapte zile de la orice modificare survenită în practicile agricole, cu scopul de a asigura conformitatea planurilor cu practicile agricole reale.

(4) Fiecare exploatație întocmește un registru de fertilizare, care cuprinde informații privind gestionarea aportului de azot și fosfor. Aceste registre trebuie prezentate autorității competente pentru fiecare an calendaristic.

(5) Fiecare exploatație cu pășuni, care beneficiază de o derogare, acceptă să i se controleze cererea prevăzută la articolul 4 alineatul (1), planul de fertilizare și registrele de fertilizare.

(6) Rezultatele analizei solului, în vederea determinării concentrației de azot și fosfor, se pun la dispoziția fiecărei exploatații care beneficiază de o derogare. Analiza și preluarea de probe se efectuează cel puțin o dată la patru ani pentru fiecare zonă omogenă a exploatației, în funcție de rotația culturilor și de caracteristicile solului. Este obligatorie cel puțin o analiză la fiecare 5 hectare de teren agricol.

(7) Gunoiul de grajd nu se aplică toamna, înainte de cultivarea ierbii.

Articolul 6

Gestionarea terenurilor

Cel puțin 80 % din terenul disponibil pentru împrăștierea efluenților în cadrul exploatațiilor se cultivă cu iarbă. Agricultorii care beneficiază de o derogare individuală întreprind următoarele măsuri:

(a) pășunile temporare de pe terenuri nisipoase sunt arate primăvara;

(b) pajiștile arate sunt înlocuite imediat de o cultură cu un necesar ridicat de azot;

(c) rotația culturilor nu include plante leguminoase sau alte plante care fixează azotul atmosferic. Totuși, această dispoziție nu se aplică în cazul trifoiului cultivat pe pășunile unde acesta reprezintă mai puțin de 50 % din cultură și nici în cazul altor plante legumicole intercalate cu iarbă.

Articolul 7

Alte măsuri

Prezenta derogare se aplică fără a aduce atingere măsurilor necesare pentru a respecta legislația comunitară în domeniul protecției sănătății publice și animale și al mediului.

Articolul 8

Monitorizare

(1) Autoritatea competentă întocmește și actualizează în fiecare an hărți din care să reiasă procentul de exploatații cu pășuni, procentul de exploatații zootehnice și procentul de teren agricol care fac obiectul unei derogări individuale în fiecare district. Aceste hărți sunt prezentate Comisiei în fiecare an, fiind anexate la raportul menționat la articolul 10 din prezenta decizie.

(2) Monitorizarea exploatațiilor care sunt vizate de programul de acțiune și de derogare se efectuează la nivelul exploatațiilor și la nivelul zonelor agricole de monitorizare. Zonele agricole de monitorizare de referință sunt reprezentative pentru diverse tipuri de sol, niveluri de intensitate și practici de fertilizare.

(3) Studiul și analiza elementelor nutritive, după cum se menționează la articolul 5 din prezenta decizie, furnizează date privind utilizarea locală a terenului, rotațiile de culturi și practicile agricole din exploatațiile care beneficiază de derogări individuale. Aceste date pot fi utilizate pentru calcularea, pe bază de model, a volumului de levigare a nitraților și a pierderilor de fosfor de la pășunile unde sunt împrăștiate anual, din efluenți provenind de la complexe zootehnice cu erbivore, până la 250 kg de azot pe hectar.

(4) Monitorizarea apelor subterane de mică adâncime, a apei din sol, a apei de scurgere și a cursurilor de apă de pe teritoriul exploatațiilor care fac parte din sistemul de monitorizare furnizează date privind concentrația de nitrați și fosfor din apa care trece din rizosferă în apele subterane sau în apele de suprafață.

(5) Se va realiza o monitorizare intensă a apei în zonele agricole aflate în apropierea celor mai vulnerabile corpuri de apă.

(6) Se va realiza un studiu în vederea culegerii, până la sfârșitul perioadei de derogare, de informații științifice detaliate privind sistemele de pășunat intensiv, în vederea îmbunătățirii gestionării substanțelor nutritive. Acest studiu se va axa pe pierderile de substanțe nutritive, inclusiv levigarea nitraților, pierderile prin denitrificare și pierderile de fosfat ce apar în sistemele intensive de producție a lactatelor, în zonele reprezentative.

Articolul 9

Controale

(1) Autoritatea națională competentă efectuează controale administrative la toate exploatațiile care beneficiază de o derogare individuală, pentru a evalua respectarea cantității maxime de 250 kg de azot pe hectar pe an din efluenți proveniți de la complexe zootehnice de erbivore, a ratelor maxime de fertilizare cu azot și a condițiilor de utilizare a terenului.

(2) Se stabilește un program de inspecții pe teren, pe baza analizei de risc, a rezultatelor controalelor efectuate în anii precedenți și a rezultatelor controalelor generale aleatorii privind legislația de punere în aplicare a Directivei 91/676/CEE. Inspecțiile efectuate pe teren vizează cel puțin 3 % din exploatațiile care beneficiază de o derogare individuală pe baza condițiilor stabilite la articolele 5 și 6.

Articolul 10

Raportare

(1) Autoritatea competentă prezintă Comisiei rezultatele monitorizării în fiecare an, împreună cu un raport concis asupra evoluției calității apei și a metodei de evaluare. Raportul oferă informații asupra modului în care se realizează evaluarea punerii în aplicare a condițiilor de derogare prin intermediul controalelor efectuate la nivel de exploatație și conține informații despre exploatațiile necorespunzătoare, pe baza rezultatelor inspecțiilor administrative și ale inspecțiilor pe teren.

Primul raport se transmite până în iunie 2010 și, ulterior, până în luna iunie a fiecărui an.

(2) Rezultatele astfel obținute vor fi luate în considerare de Comisie în vederea unei eventuale noi cereri de derogare.

Articolul 11

Aplicare

Prezenta decizie se aplică în contextul regulamentelor de implementare a programului de acțiune din Anglia (Regulament 2008 nr. 2349), Scoția (Regulament 2008 nr. 298) și Țara Galilor (Regulament 2008 nr. 3143). Acesta expiră la 31 decembrie 2012.

Articolul 12

Prezenta decizie se adresează Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord.

Adoptată la Bruxelles, 29 mai 2009.

Pentru Comisie

Stavros DIMAS

Membru al Comisiei